

Szczecin, dnia 17 października 2021 r.

dr hab. Kinga Flaga – Gieruszyńska, prof. US

Wydział Prawa i Administracji

Uniwersytet Szczeciński

RECENZJA UZUPEŁNIAJĄCA
ROZPRAWY DOKTORSKIEJ MGR KAROLINY RZECZKOWSKIEJ
PT. „DORĘCZENIA W POLSKIM PROCESIE CYWILNYM”

W związku z przedłożeniem przez Doktorantkę drugiej wersji rozprawy doktorskiej, podtrzymując poprzednią ocenę, której istotą było stwierdzenie wystarczającej wartości merytorycznej przedłożonego opracowania, uzupełniam moją ocenę o uwagi odnoszące się do zmian w recenzowanej rozprawie, jakie zaistniały w związku z uwzględnieniem uwag recenzentów przedstawionych w przedłożonych wcześniej recenzjach.

Na wstępie należy poczynić dwie konstatacje natury ogólnej. W pierwszym rzędzie warto zauważyć, że Autorka w dużym stopniu uwzględniła zastrzeżenia odnoszące się do struktury pracy, dokonując między innymi przesunięcia analizy prawnoporównawczej do drugiego rozdziału, a także poszerzając zagadnienia odnoszące się do doręczeń bezpośrednich, jako podstawowej formy doręczania pism sądowych i procesowych, z uwzględnieniem specyfiki wymiany tych pism pomiędzy zawodowymi pełnomocnikami. Co do tych ostatnich zagadnień powstał nowy siódmy rozdział pracy w istotny sposób wzbogacający rozprawę doktorską. Warto również zwrócić uwagę na to, że Doktorantka ujednoliciła strukturę wewnętrzną poszczególnych rozdziałów, bowiem w każdym z nich wprowadziła konsekwentnie podrozdział nazwany podsumowaniem. Odnosząc się do samej konstrukcji pracy, analiza obu wersji rozprawy doktorskiej pozwala zauważyć również to, że Autorka we wstępie w większym stopniu uwypukliła skonstruowane przez siebie hipotezy założonych przez siebie badań naukowych, wychodząc poza schematyczne stanowiska wyrażone w dotychczasowych publikacjach dotyczących materii doręczeń w postępowaniu cywilnym.

Drugą istotną kwestią, która wymaga podkreślenia - w porównaniu do poprzedniej wersji przedstawionej rozprawy doktorskiej - jest zauważalne zwiększenie wkładu własnego Doktorantki w przedstawione wywody. W poprzedniej recenzji wskazywałam, że Autorka często nie przedstawiała własnego zdania, zatrzymując się w swoim rozważaniach na etapie przytoczenia poglądów doktryny i niewielkiego udziału analizy własnej. W nowej wersji rozprawy w niektórych obszarach badań naukowych Doktorantka swoje poszerzyła rozważania, przedstawiając własne poglądy.

Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, że Doktorantka, poprawiając złożoną pracę uwzględniła również uwagi szczegółowe, w tym odnoszące się do terminologii i klasyfikacji określonych pojęć, czego najważniejszym przykładem jest właściwe przyporządkowanie szybkości, sprawności i efektywności procesu cywilnego w kontekście doręczeń. Tym samym Autorka zrezygnowała z błędnego zaklasyfikowania tych cech postępowania cywilnego jako zasad, nadając im prawidłowo postulatywny charakter.

Niewątpliwie zaletą kolejnej wersji pracy doktorskiej jest również utrzymanie jej aktualności, poprzez rozwinięcie kluczowych dla rozwoju współczesnego procesu cywilnego zagadnień informatyzacji procesu cywilnego oraz wpływu na konstrukcje procesowe stanu epidemicznego. Warto podkreślić, że w tym zakresie Autorka nie tylko sięgnęła do kluczowej literatury prawa cywilnego procesowego, ale również przedstawiła własne poglądy, mocniej akcentując fundamentalne znaczenie nowych technologii dla kierunku rozwoju polskiego wymiaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych.

Dopełniając rozważania odnoszące się do samej treści rozprawy doktorskiej, obok zwiększonego udziału własnych przemyśleń Autorki, należy również zauważyć pewne istotne zmiany, niewątpliwie podnoszące wartość merytoryczną pracy, do których zaliczyć trzeba:

1. przeorientowanie rozważań odnoszących się do zasad procesu cywilnego, które w większym stopniu uwypukla znaczenie tych zasad dla prawidłowego ukształtowania konstrukcji dotyczących doręczeń pism sądowych i procesowych; w tym obszarze Autorka w znacznym stopniu poszerzyła podstawowe rozważania, a także wykazała również szereg własnych przemyśleń;

2. Doktorantka w zakresie analizy zagadnień podmiotowych tytułowego problemu badawczego, uzupełniła katalog przedstawionych podmiotów doręczających, wykazując w ten sposób w szerszym zakresie stanowisko ustawodawcy co do sposobu kształtowania tego katalogu i uwarunkowań przyświecających aktywności legislacyjnej w tym obszarze;
3. jak zasygnalizowano wyżej, Autorka w poprzedniej wersji pracy miała istotne problemy z przedstawieniem analizy prawnoporównawczej, które odnosiły się nie tylko do umiejscowienia tego rozdziału, ale do jego powiązania z pozostałymi treściami przedstawionymi w rozprawie doktorskiej, a także co do powodów, dla których zostały wybrane określone państwa europejskie; w nowej wersji Doktorantka nie tylko stara się uzasadnić swój wybór, ale przede wszystkim w większym stopniu sięga do oryginalnej bazy źródłowej oraz stara się skonfrontować regulacje obce z polskimi konstrukcjami prawnymi o fundamentalnym znaczeniu dla istoty i efektywności doręczeń w sprawach cywilnych;
4. zauważalne jest również przeorientowanie przez Doktorantkę części określonej jako wnioski końcowe, w której w bardziej zdecydowany sposób powiązała ona swoje wnioski *de lege ferenda i de lege lata* z układem poprzednich rozdziałów i przedstawionych w nich przemyśleń, co w dużym stopniu porządkuje wypowiedź Doktorantki.

W konsekwencji należy przyjąć, że na podstawie drugiej wersji rozprawy doktorskiej, nie negując pozytywnej oceny poprzedniej wersji, można stwierdzić, że Doktorantka w istotnym stopniu podniosła poziom swojego warsztatu badawczego, a przede wszystkim nabrała większej odwagi w zakresie przedstawiania własnego stanowiska na tle poglądów doktryny i judykatury.

W świetle powyższych rozważań podtrzymuje wniosek, zgodnie z którym przygotowana przez mgr Karolinę Rzeczkovską rozprawa może stanowić podstawę nadania stopnia naukowego doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne, bowiem spełnia warunki określone w art. 13 ust. 1 ustawy z 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 ze zm.) w zw. z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy

wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1669).